

Tabula rasa

ΤΟΥ Δημήτρη Ν. Μανιάτη
dmaniatis@tanea.gr

Η ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Για κάποιους η Μεταπολίτευση τελειώνει με τη δεύτερη τετραετία του ΠΑΣΟΚ, για άλλους το '89 και μια τρίτη γνώμη εντοπίζει το τέλος της στο πρώτο Μνημόνιο και την άρση πολλών εκ των εργασιακών και κοινωνικών κατακτήσεων

Τα τελευταία χρόνια ένα μεγάλο μέρος της αντιδικτατορικής γενιάς που σήμερα είναι από 70 ετών μέχρι και 80 συσπειρώνεται και με διάφορες αφορμές ξανα-συναντάται. Κεντρικό πρόσωπο στη διακριτική μα όχι αδιάφορη παρουσία της ο Κώστας Λαλιώτης. Τα πενήντα χρόνια από την Εξέγερση του Πολυτεχνείου το 2023, αλλά και μια σειρά απολειών την τελευταία διετία (Μαργαρίτα Γιαραλή, Βασίλης Δεμουρτζίδης κ.ά.) ενίσχυσαν μια διάθεση από τη μεριά τους να ξαναβρίσκονται. Το βιβλίο του Σταύρου Λυγερού «Μια ξεχασμένη κατάθεση», του Στέλιου Παππά «Τα πατάκια» και τώρα της Νάντιας Βαλαβάνη «Θ.Ν. (πρώτος τόμος), ένα χρονικό για τα παιδιά του Φλεβάρη μισόν αιώνα αργότερα» (για τη σύλληψη της και το χτύπημα της χούντας στον παράνομο μηχανισμό του ΚΚΕ τον Φλεβάρη του 1974) ήταν η αιτία να ξαναβρεθούν πολλοί εξ αυτών. Τουλάχιστον όσοι και όσες, μια μειοψηφία τους,

γενιά του ΠΑΚ, του δημοκρατικού Κέντρου και της Αριστεράς, μια αγωνία και ένα καθολικό αίτημα για ελευθερίες και κοινωνική κινητικότητα, η προσωπικότητα του Καραμανλή και του Ανδρέα, αλλά και ένα μεταπολιτευτικό κίνημα που συνέχισε και μετά το 1974 να διεκδικεί και να μετέχει μιας διεύρυνσης των κατακτήσεων (πλάι στη σταδιακή μετατροπή του ΠΑΣΟΚ από κίνημα - κόμμα σε κόμμα - κράτος). Για κάποιους η Μεταπολίτευση τελειώνει με τη δεύτερη τετραετία του ΠΑΣΟΚ, για άλλους το '89 και μια τρίτη γνώμη εντοπίζει το τέλος της στο πρώτο Μνημόνιο και την άρση πολλών εκ των εργασιακών και κοινωνικών κατακτήσεων.

Η αντιδικτατορική γενιά, για την ακρίβεια το μαχόμενο μέρος της που ακόμη έχει έγνοια για τα πράγματα, διατυπώνει προβληματισμό για τις υποκλοπές, τη λειτουργία της Δικαιοσύνης και για μια συνολική απαξία στο πολιτικό σκηνικό που ενισχύεται από το μονοκομματικό κλίμα και συμβάλλει σε ένα αδυνάτισμα των θεσμών. Ταυτόχρονα με αυτά, η κυριαρχία του ρεαλισμού στις διεθνείς σχέσεις που δεν ξεκίνησε από τον Τραμπ αλλά κλιμακώνεται επί των ημερών του, δίνει τον χώρο για απότομες διευθετήσεις, και δη εδαφικές, με μια αίσθηση πως μπαίνουν πρώτα από όλα οι μπιζνές και μετά το όποιο υπόλειμμα διεθνούς δικαίου.

PHOTO: METEORACE/ARTPHOTOS

Παράλληλα μια αναθεώρηση του νεότερου ιστορικού και πολιτικού κύκλου της χώρας δεν στενεύει απλώς τη συμβολή του λαϊκού παράγοντα στον εκδημοκρατισμό μετά το '74, αλλά και πιο προωθητικά εγκυβάζει όσους αγωνίστηκαν ως «χρήσιμους ηλίθιους» του δικτάτορα Ιωαννίνδη και το αντιδικτατορικό ρεύμα ως επιταχυντή της Διχοτόμησης και της Εισβολής στην Κύπρο από τους Τούρκους! Πιο πρόσφατη εμφάνιση μελών του αντικουντουκού αγώνα ήταν για το βιβλίο της Βαλαβάνη στο Τριανόν. Οι μνήμες

δεν έχουν υποκύψει σε έναν ιδιότυπο αμοραλισμό. Η γενιά αυτή που έχει ακούσει πολλά και αδικώς, σήμερα έχει τον δικό της προβληματισμό για την εσωτερική και διεθνή σκηνή.

Στα εντόπια ένας κύκλος φαίνεται να έχει κλείσει. Αυτός της Μεταπολίτευσης. Ως ιστορική στιγμή δεν ήταν απλώς η μετάβαση από τη Δικτατορία στη Γ' Ελληνική Δημοκρατία. Ήταν και ένα πλέγμα συνθηκών, ο συγκερασμός του προδικτατορικού πολιτικού συστήματος με τη νέα και δυναμική

από το σκοτάδι της Επταετίας δεν κυριαρχούν σε αυτά τα ιδιότυπα reunions. Ούτε σε αυτό έγινε. Περισσότερο, απασχολεί το σήμερα, η νέα γενιά που συνθλίβεται σε μια νέα ψυχολογική περιχαρακωση και σε έναν κατακερματισμό της ζωής. Περισσότερο οι σημερινοί 70άρηδες (και κάτι) μιλούν και ρωτούν για το αύριο μιας χώρας που δεν αναζητεί απλώς μια νέα Μεταπολίτευση αλλά κάτι προωθητικό για τις πιο υγιείς κοινωνικές δυνάμεις του τόπου.